

Karolina Lemieszewska

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROJEKTU „AKADEMIA MALUCHA”

REPORT ABOUT THE IMPLEMENTATION OF THE PROJECT “TODDLER ACADEMY”

Streszczenie: Tekst jest sprawozdaniem z realizacji projektu „Akademia Malucha”. Opisuje działania podjęte w ramach projektu, jego główne założenia oraz efekty osiągnięte po jego zakończeniu.

Słowa kluczowe: Akademia Malucha, żłobek, opieka nad dzieckiem do lat 3

Abstract: The text is a report on the implementation of the project “Toddler Academy”. It describes the operation of the list with in the project, it’s main assumptions and the effects achieved after it’s operation.

Keywords: Akademia Malucha, nursery, childcare for children up to 3 years of age

Instytucjonalna opieka żłobkowa jest obszarem, który podlegał istotnym zmianom na przestrzeni lat. Od czasów transformacji ustrojowej sukcesywnie zmniejszała się liczba publicznych żłobków. Największą redukcją dotknięty został segment żłobków przyzakładowych, co miało związek nie tylko z upadkiem dużych zakładów pracy w dobie transformacji, ale także ze stopniowym ograniczaniem socjalnej funkcji przedsiębiorstw. Przełomem w zakresie opieki żłobkowej była dopiero przyjęta w 2011 roku tzw. ustawa żłobkowa, a ściślej: ustawa o opiece nad dzieckiem do lat 3. Przewidywała ona przede wszystkim zliberalizowanie dotychczasowych przepisów dotyczących zakładania i prowadzenia placówek dla dzieci do lat 3 i miała przyczynić się do rozwoju sektora opieki nad małym dzieckiem. Poza żłobkami przewidziano w niej także nowe formy opieki, takie jak: kluby dziecięce, opiekunowie dzienni, a także zachęty do legalnego zatrudnienia niani. Kolejnym krokiem mającym stymulować rozwój opieki żłobkowej na poziomie lokalnym był ministerialny programu „Maluch”, który również uruchomiono w 2011 r. Program ten kontynuowano w kolejnych latach. Gminy, a tak-

że podmioty prywatne i uczelnie mające odpowiedni wkład własny mogą starać się o dofinansowanie kosztów powstania placówek dla najmłodszych dzieci oraz utrzymania wcześniej utworzonych miejsc. W 2017 r. wystartowała kolejna edycja programu pod nazwą „Maluch plus”. Impulsem dla rozwoju instytucjonalnej opieki nad dziećmi do lat 3 stała się ponadto nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014–2020, w ramach której znaczne środki finansowe zarezerwowano na godzenie pracy zawodowej z obowiązkami opiekuńczymi m.in. właśnie poprzez tworzenie nowych miejsc opieki dla dzieci do lat 3. Działania wspierające powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3, finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowane są w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Środki z RPO do tej pory pozwoliły na utworzenie 3121 miejsc opieki na terenie całego województwa kujawsko-pomorskiego. Kwota, jaka została przeznaczona w województwie kujawsko-pomorskim na rzecz organizacji opieki nad najmłodszymi, to 123 miliony złotych. Najwięcej takich miejsc powstało bądź powstanie w Bydgoszczy (699 nowych miejsc), Toruniu (509 nowych miejsc) i Włocławku (115 nowych miejsc). Dzięki tym inwestycjom liczba miejsc opieki na terenach tych gmin zwiększyła się o 282. Łączna kwota, którą rozdysonował Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego na realizację tych celów to 9,2 mln złotych. Pozostałe gminy, w których zostaną zorganizowane nowe miejsca opieki, to:

- Grudziądz – 105 nowych miejsc,
- Inowrocław – 86 nowych miejsc,
- Mogilno – 68 nowych miejsc,
- Zławieś Wielka (powiat toruński) – 65 nowych miejsc,
- Brodnica – 60 nowych miejsc,
- Aleksandrów Kujawski – 47 nowych miejsc,
- Sępólno Krajeńskie – 40 nowych miejsc,
- Tuchola – 32 nowe miejsca,
- Chodecz (powiat włocławski) – 32 nowe miejsca,
- Lubień Kujawski (powiat włocławski) – 30 nowych miejsc,
- Więcbork (powiat sępoleński) – 30 nowych miejsc,
- Chełmża (powiat toruński) – 21 nowych miejsc,
- Białe Błota (powiat bydgoski) – 20 nowych miejsc,
- Łubianka (powiat toruński) – 16 nowych miejsc,
- Bobrowo (powiat brodnicki) – 16 nowych miejsc,
- Kęsowo (powiat tucholski) – 15 nowych miejsc,
- Obrowo (powiat toruński) – 15 nowych miejsc,

- Ciechocinek (powiat aleksandrowski) – 10 nowych miejsc,
- Bobrowniki (powiat lipnowski) – 10 nowych miejsc,
- Golub-Dobrzyń – 10 nowych miejsc.

W terminie od 01.08.2019 do 31.05.2021 w Bydgoszczy realizowany jest Projekt „Akademia Malucha”, dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 – priorytet VIII. Wyższa Szkoła Gospodarki w ramach przedmiotowego projektu utworzyła w nowo powstałym żłobku przy ul. Obrońców Bydgoszczy 1 w Bydgoszczy 40 nowych miejsc. Projekt zakłada objęcie opieką świadczoną przez opiekunów dzieci do ukończenia 3. roku życia posiadających przynajmniej 1 rodzica w wieku aktywności zawodowej powracającego na rynek pracy po urlopie macierzyńskim/rodzicielskim lub wyłącznego z rynku pracy w związku ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem do lat 3. Głównym celem projektu jest powrót na rynek pracy 40 osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3, zamieszkujących/pracujących/uczących się w p. bydgoskim, m. Bydgoszczy – poprzez utworzenie 40 nowych miejsc opieki i sfinansowanie bieżącej opieki dla 40 dzieci w żłobku w Bydgoszczy i utrzymanie wysokiej jakości świadczonych usług. Rodzic i dziecko korzystają z pełnego pakietu zajęć, usług. W pracy z małym dzieckiem jego wszechstronny rozwój wspierany jest poprzez wdrażanie aktywizujących metod, takich jak: zajęcia muzyczne prowadzone metodą Gordona, Batti Strauss, elementy integracji sensorycznej, pedagogikę zabawy, kynoterapię i język angielski, kinezylogię edukacyjną, malowanie 10 palcami Ruth Show. W placówce zatrudniona jest wykwalifikowana kadra, która umiejętnie wprowadza metody pracy, dostosowując je do możliwości i wieku dzieci. Dzięki współpracy między poszczególnymi jednostkami Wyższej Szkoły Gospodarki dzieci i rodziny mogą korzystać ze wsparcia w poradni psychologiczno-pedagogicznej czy logopedycznej oraz z pomocy Akademickiego Centrum Medycznego. W żłobku promowany jest zdrowy i bezpieczny styl życia w harmonii z przyrodą i środowiskiem społeczno-kulturowym.

Bardzo istotną sferą, nie tylko na terenie powiatu bydgoskiego, miasta Bydgoszczy, ale i całego województwa kujawsko-pomorskiego, wymagającą wsparcia, są usługi opieki nad dziećmi do lat 3 w formie żłobkowej. Niewystarczająca liczba miejsc opieki żłobkowej z jednej strony przekłada się na mniejszą aktywność zawodową kobiet (pełnią one rolę opiekuńczą zdecydowanie częściej niż mężczyźni), a z drugiej strony niekorzystnie wpływa na cały proces wychowawczo-edukacyjny, bowiem dzięki opiece żłobkowej dzieci już od najmłodszych lat uczą się komunikowania z innymi, współżycia w grupie, czują się swobodnie w społeczeństwie. Najczęstszym obecnie obrazem jest wychowywanie małego dziecka w domu bezpośrednio przez rodzica bądź z pomocą rodziny/najbliższych. Rodzice często nie mogą podjąć zatrudnienia, przebywają na urlopie macierzyńskim/

rodzicielskim/wychowawczym, osłabiając swoją pozycję zawodową i oddalając się tym samym od rynku pracy. Projekt jest odpowiedzią na zidentyfikowane na etapie planowania problemy związane z ograniczoną aktywnością zawodową rodziców (najczęściej kobiet pełniących funkcję opiekunów po urodzeniu dziecka) oraz dostępnością miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 na obszarze powiatu bydgoskiego, miasta Bydgoszczy.